

Kommunstyrelsen

Remiss - Auktorisationssystem för elektronisk identifiering och för digital post (PM I2020/03269)

Yttrande till Infrastrukturdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen antar förslag på yttrande i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 januari 2021.

Sammanfattning

Nacka kommun är remissinstans till en utredning som bland annat föreslår att en myndighet ska tillhandahålla auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post. I utredningen föreslås även en ny lag om valfrihet om digitala brevlådor. DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) föreslås tillhandahålla ett auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post. Enskilda ska få välja vilken leverantör som ska utföra tjänsten för deras räkning. Offentliga aktörer ska mot en avgift få använda tjänsterna i auktorisationssystemen i sina digitala tjänster. Utredningen föreslår att det enbart ska ställas krav på att statliga myndigheter ska använda auktorisationssystemet, vilket medför att det är frivilligt för bland annat kommuner.

Ärendet

Nacka kommun är remissinstans till utredning som bland annat föreslår att en myndighet ska tillhandahålla auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Innehållet i promemorian samt förslag på lagändringar

Utredningen lämnar förslag på ändringar i lagen (2013:311) om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering. I utredningen föreslås även en ny lag om valfrihet om digitala brevlådor. DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) föreslås tillhandahålla ett auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post. Enskilda ska få välja vilken leverantör som ska utföra tjänsten för deras räkning. Offentliga aktörer ska mot en avgift få använda tjänsterna i auktorisationssystemen i sina digitala

tjänster. Utredningen föreslår att det enbart ska ställas krav på att statliga myndigheter ska använda auktorisationssystemet, vilket medför att det är frivilligt för bland annat kommuner.

Förslagen bedöms kunna leda till en ökad konkurrens på marknaden för tjänster för elektronisk identifiering och för digital post samt en ökad tillgänglighet till statliga myndigheters digitala tjänster för enskilda. Förslagen påverkar i första hand DIGG, de offentliga aktörer som använder tjänsterna inom auktorisationssystem samt leverantörer av brevlådetjänster och tjänster för elektronisk identifiering. Även enskilda påverkas i sin roll som mottagare av meddelanden från den offentliga sektorn och användare av e-legitimation.

Privatpersoner kommer att få ett större utbud av leverantörer av tjänster för elektronisk identifiering. Detta bör medföra en ökad tillgänglighet till offentliga aktörers tjänster. Det bedöms vidare leda till fördelar för enskilda att samma urval av e-legitimationer kommer att erbjudas av samtliga statliga myndigheter. Detta bedöms i förlängningen även få positiva konsekvenser för enhetligheten inom den offentliga förvaltningen som helhet. Om en enskild väljer att skaffa en e-legitimation från en leverantör som ingår i ett auktorisationssystem, kan den enskilde lita på att e-legitimationen går att använda i samtliga statliga e-tjänster som tillämpar samma tillitsnivå, något som inte har varit möjligt hittills. Kravet på statliga myndigheters användning av tjänster för elektronisk identifiering inom auktorisationssystemet kan på sikt stärka tillgängligheten i olika delar av landet genom att offentlig service erbjuds digitalt och därmed når flera enskilda. Tillgängligheten kan särskilt stärkas för personer som i dag inte har möjlighet att använda vissa digitala tjänster eftersom de inte har möjlighet att skaffa någon av de e-legitimationer som för närvarande accepteras. Det kan exempelvis vara fallet om de saknar bankkonto eller tillhandahållaren inte har stöd för den tekniska utrustning som den enskilde vill använda. Genom de sänkta trösklarna för inträde på marknaden skapas bättre förutsättningar för leverantörer av tjänster för elektronisk identifiering som mer specifikt tar sikte på särskilda användar-gruppers behov.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag på yttrande

Det kan konstateras att det finns stora behov att standardiserade lösningar för att nå en effektiv och ökad digitalisering i det offentliga samhället. Det är positivt att en fri konkurrens möjliggörs genom det auktorisationssystem som föreslås i promemorian. Med förslaget auktorisationssystem för elektronisk identifiering och digitala brevlådor finns goda möjligheter för leverantörer att driva nödvändig utveckling inom området. Det är även positivt att kommunen själv kan avropa tjänster från den tillhandahållande myndigheten (DIGG). Det medför att exempelvis kommuner inte själva behöver upphandla aktör inom området. I dag har kommunen upphandlat Svensk e-identitet som autentiserar externa användares e-legitimationer (och även interna om de inte använder Nacka eID). Nacka kommun föreslås ställa sig bakom förslagen i promemorian under förutsättning att kommuner frivilligt får nyttja egna lösningar även framgent, vilket ju föreslås i promemorian. Ett krav på att kommuner och regioner måste nyttja auktorisationssystem

skulle inskränka det kommunala självstyret, då rätten att välja former för upphandling och avtalstecknande med leverantörer på e-legitimationsområdet skulle begränsas. Förutom frivilligheten, behöver det föreslagna auktorisationssystemet, även ställa nödvändiga krav på funktionalitet. Kommunens nuvarande lösning erbjuder möjlighet för privata utförare samt personer utan svenskt personnummer att ansluta sig, till exempel icke-svenska EU-medborgare (enligt eIDAS-förordningen). Dessa funktioner måste auktorisationssystemet kunna tillhandahålla om kommunen ska kunna ansluta sig. Det är även av stor vikt att den förvaltningskostnad som DIGG föreslås ta ut för tjänsten inte hämmar digitaliseringen eller blir avsevärt mycket högre än kommunens befintliga lösning med egen upphandlad leverantör.

Vad gäller promemorians förslag om ett auktorisationssystem även för digitala brevlådor så är detta positivt. Det är mer effektivt om DIGG blir tillhandahållande myndighet istället för att varje kommun ska upphandla anslutning till digitala brevlådor. Med auktorisationssystemet får brevlådeoperatörerna ersättning för sina kostnader vilket är rimligt. Det är angeläget att, även vad gäller detta förslag, betona att det är av stor vikt att eventuell ersättning hamnar på en sådan nivå att kostnadsfördelarna med digitala utskick inte försvinner.

Slutligen kan noteras att det underlättat om utredningen på ett mer enkelt och pedagogiskt sätt beskrev nuläge och konsekvenserna med anledning av förslagen. Promemorian har beröring på den digitala utvecklingen inom de offentliga samhället och då är det önskvärt att remissinstanserna får ett underlag som är genomtänkt ur läsarens perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Av promemorian anges att de ekonomiska konsekvenserna av förslagen för statliga myndigheter, kommuner och regioner samt övriga offentliga aktörer bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar, utan behov av särskild finansiering.

På sikt kommer kommunen kunna göra en kostnadsberäkning för att avgöra om en egen upphandling eller en anslutning till det föreslagna auktorisationssystemet är att rekommendera.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Promemoria – Auktorisationssystem för elektronisk identifiering och digital post
2. Förslag till yttrande

Hans-Otto Halvarsson
Stöd- och servicedirektör
Stadsledningskontoret

Brita Rösblad
Enhetschef
Digitaliseringsenheten

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik o kansli